

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7
im. Doroty księżnej żagańskiej
w Żaganiu

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Rok szkolny 2022/2023

*Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości
w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej
i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez
działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.*

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Podstawa prawna
- III. Diagnoza problemów wychowawczych
- IV. Misja szkoły
- V. Sylwetka absolwenta
- VI. Cele Programu wychowawczo – profilaktycznego
- VII. Zadania Programu wychowawczo – profilaktycznego
- VIII. Treści wychowawczo – profilaktyczne
- IX. Harmonogram Programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2022/2023
- X. Działania wspomagające Program wychowawczo – profilaktyczny:
 - Szkolny System Interwencji - procedury postępowania nauczycieli w różnorodnych sytuacjach wychowawczych
 - Szkolny System Doradztwa Zawodowego

Wstęp

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców / prawnych opiekunów, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo – profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. nr 78, poz. 483)
2. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U z 1991 r. nr 120, poz. 526)
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 r. poz. 59)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2016 poz. 895)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018 r., poz. 214)
6. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r. poz. 1591)
7. Rozporządzenie MEN z dnia czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2017 r. poz. 1117)
8. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2015, poz. 298)
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016, poz. 487)
10. Ustawa z 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2017, poz. 783)
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu

epidemii Na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.1) (Dz. U. 2020, poz. 1356)

12. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły i stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2021, poz. 1533)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy(Dz.U. 2022 poz. 1711)

Diagnoza problemów wychowawczych szkoły

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, w tym zespołu wychowawczego,
- indywidualnych rozmów z wychowawcami, rodzicami / prawnymi opiekunami, uczniami,
- analizy dziennikaelektronicznego pod względem trudności w nauce i frekwencji,
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego,
- analizy opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- zebranych informacji o stanie zdrowia uczniów od rodziców/prawnych opiekunów i pielęgniarki szkolnej,
- obserwacji uczniów w środowisku szkolnym.

Zdiagnozowane problemy występujące w szkole, a tym samym potencjalne czynniki ryzyka to:

- zaburzenia relacji między uczniami, między uczniami a wychowawcami i nauczycielami spowodowane okresowym zawieszaniem zajęć stacjonarnych z powodu pandemii
- obniżenie motywacji do nauki spowodowane naprzemiennymi okresami zdalnego nauczania i powrotem do nauki stacjonarnej
- nasilenie problemów psychospołecznych tj. złe samopoczucie, zaburzenia depresyjne, fobie szkolne
- nierówności edukacyjne związane z dostępem do sprzętu, internetu
- nierówności kompetencji cyfrowych, braku umiejętności korzystania z narzędzi komunikacyjnych, obsługi poczty elektronicznej
- niska frekwencja uczniów w szkole spowodowana m.in. problemami zdrowotnymi, kwarantanną, zaleceniami MEiN, GIS i MZ, by uczniowie z objawami infekcji i choroby zakaźnej nie przychodzili do szkoły
- brak umiejętności asertywnej komunikacji w relacjach z rówieśnikami,

- kryzysy rozwojowe, które mogą wywołać negatywne zachowania uczniów, ale także mieć wpływ na realizację obowiązku szkolnego,
- zagrożenie uzależnieniem od gier komputerowych, telefonów komórkowych, Internetu,
- rosnąca liczba uczniów z Ukrainy i związane z tym problemy tj. bariera językowa, różnice kulturowe, trauma związana z przymusowym przesiedleniem, brak poczucia bezpieczeństwa, trudności adaptacyjne, trudności z przystosowaniem się do nowego systemu edukacyjnego.

Zdiagnozowane czynniki chroniące to:

- przyjazna i bezpieczna atmosfera panująca w szkole,
- prawidłowe więzi i wzorce rodzinne, zdecydowanej większości uczniów,
- dobre relacje uczniów i rodziców / prawnych opiekunów z nauczycielami,
- bliskie relacje wychowawców klas z uczniami i rodzicami, a w czasie zdalnego nauczania kontakt poprzez internetowe komunikatory,
- duże zaufanie rodziców do oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych szkoły oraz dbałości o bezpieczeństwo uczniów,
- dobra współpraca pomiędzy pracownikami szkoły,
- podmiotowe traktowanie uczniów (wnikliwość obserwacji i poznawania uczniów),
- wsparcie psychologiczne i pedagogiczne
- gotowość uczniów, rodziców i nauczycieli na wsparcie i pomoc uczniom z Ukrainy w adaptacji do warunków szkolnych

Podstawowe zasady realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu profilaktyczno - wychowawczego przez uczniów, rodziców / prawnych opiekunów i nauczycieli,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły – dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Działamy po to, aby:

Nasi uczniowie:

- umieli rozwijać własne zainteresowania przez samokształcenie, korzystanie z bibliotek i innych źródeł informacji oraz bezpieczne i efektywne korzystanie z nowych technologii poprzez stałe rozwijanie kompetencji cyfrowych,
- potrafili praktycznie wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w celu zmierzenia się z wyzwaniami współczesnego świata,
- umieli samodzielnie i twórczo myśleć, wyrażać własne opinie i odczucia oraz dokonywać samooceny,
- mieli świadomość posiadanej wiedzy, umiejętności i własnych predyspozycji,
- potrafili prawidłowo komunikować się, wyrażać własne stanowisko szanując poglądy i dążenia innych ludzi,
- kierowali się w codziennym życiu zasadami etyczno - moralnymi,
- doceniali znaczenie rodziny w rozwoju osobowości człowieka oraz kształtowaniu postaw i hierarchii wartości,
- wzmacniali uczucia patriotyczne poprzez szacunek do tradycji, historii i języka ojczystego oraz znajomość rocznic historycznych jako ważnego elementu kształtującego polską tożsamość narodową,
- posiadali światopogląd oparty na tradycji humanistycznej,
- wykształcili w sobie szacunek dla osiągnięć własnego narodu, jego wkładu w rozwój Europy,
- świadomie i aktywnie uczestniczyli w życiu kulturalnym i społecznym miejscowości i regionu,
- posiadali praktyczną umiejętność posługiwania się językiem obcym na odpowiednim poziomie edukacyjnym,

- byli wrażliwi na piękno przyrody i odpowiedzialni za swoje środowisko naturalne,
- potrafili zachować się w sposób świadomy i odpowiedzialny w warunkach zagrażających zdrowiu i życiu własnemu i innym(m.in. w związku z pandemią)
- byli wrażliwi na potrzeby innych ludzi, a w szczególności na potrzeby rówieśników z Ukrainy, potrafili okazywać im wsparcie, pomoc i szacunek

Nasi rodzice / prawni opiekunowie:

- czuli się współodpowiedzialni za działania podejmowane przez szkołę,
- mieli świadomość współuczestniczenia w kształtowaniu osobowości dziecka,
- otrzymywali pełną informację o postępach w nauce, zachowaniu swoich dzieci i osiągnięciach szkoły,
- byli zadowoleni z efektów pracy szkoły,
- znali Procedury zapewnienia bezpieczeństwa w związku z wystąpieniem epidemii w szkole.

Nasza Szkoła:

- wspomagała wychowawczą rolę rodziny,
- była miejscem wzajemnego szacunku, zaufania i bezpieczeństwa,
- zapewniała wszechstronny rozwój osobowy,
- była dobrze postrzegana w środowisku i cieszyła się zainteresowaniem uczniów i rodziców,
- rozwijała społecznie, uczyła wrażliwości i pracy na rzecz innych ludzi,
- propagowała postawy tolerancji i solidarności społecznej i przygotowywała do życia w zjednoczonej Europie,
- kształtowała pozytywny stosunek do zabawy, pracy i wypoczynku,
- zapewniała bezpieczeństwo uczniom, nauczycielom i innym pracownikom.
- stwarzała warunki do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń.

Sylwetka absolwenta

- Uczeń zna siebie, ma poczucie własnej wartości, potrafi dokonać krytycznej samooceny.
- Rozwija swoje zainteresowania i zdolności, wie jak aktywnie i ciekawie organizować swój czas wolny. Cechuje go postawa innowacyjności i kreatywności.
- Wie co jest w życiu ważne, posiada własny system wartości i stara się kierować nim w życiu.
- Jest przygotowany do pokonywania trudności, radzenia sobie ze stresem i konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów.
- Zna swoje prawa i potrafi ich bronić w sposób asertywny z poszanowaniem praw innych.
- Potrafi odróżnić dobro od zła i jest odpowiedzialny za swoje postępowanie.
- Potrafi otwarcie wyrażać własne uczucia, myśli i poglądy; potrafi obronić się przed presją rówieśników.
- Dbą o swoje zdrowie i prawidłowy rozwój fizyczny.
- Dbą o swoje środowisko naturalne.
- Docenia wartość rodziny w kształtowaniu swojej osobowości i hierarchii wartości
- Posiada rzetelną wiedzę na temat szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, brania narkotyków i dopalaczy oraz mechanizmów uzależniania się.
- Właściwie reaguje na zjawiska agresji, przemocy i cyberprzemocy w swoim środowisku, chce i potrafi pomóc innym.
- Jest wrażliwy na cierpienie innych ludzi, angażuje się w pomoc koleżankom i kolegom z Ukrainy w zaadaptowaniu się w nowym środowisku szkolnym.
- Jest człowiekiem świadomym i odpowiedzialnym, który potrafi zaplanować własną przyszłość.
- Potrafi dokonywać właściwych wyborów życiowych, kierując się ponadczasowymi wartościami moralno-etycznymi.
- Zdobywa wiedzę i umiejętności umożliwiające samorealizację i dalsze kształcenie.
- Umiejętnie i efektywnie posługuje się technologią informacyjną ułatwiającą korzystanie z różnych źródeł wiedzy.
- Jest otwarty na innych i potrafi współdziałać w rozwiązywaniu problemów.
- Umie zaprezentować własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.

- Interesuje się rozwojem kraju, jest przygotowany do życia w demokratycznym państwie.
- Ma poczucie tożsamości narodowej, zna historię kraju i pielęgnuje rodzime tradycje.
- Posiada szacunek zarówno do własnej kultury, historii i języka ojczystego, jak do kultury, historii i języka ojczystego innych państwa europejskich, a w szczególności kolegów i koleżanek z Ukrainy.

Cele programu profilaktyczno– wychowawczego

1. Cele ogólne

Działalność wychowawcza i profilaktyczna naszej szkoły polega na prowadzeniu działań zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły i chęci do życia;
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

II. Cele szczegółowe

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji; przygotowanie do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- przygotowywanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów - wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki, w tym bezpiecznych zachowań w sytuacjach zagrożeń epidemiologicznych;
- wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
- kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowanie ekologią;

- kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi;
- tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole wzajemnego szacunku, tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły;
- kształtowanie osobowości uczniów poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi oraz umiejętności analizowania różnorodnych zachowań;
- przygotowanie uczniów do życia w świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami;
- kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy i wypowiedzania się;
- kształtowanie aktywnej i twórczej postawy uczniów;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- kształtowanie postawy asertywnej wobec zagrożeń dla zdrowia i życia;
- kształtowanie wrażliwości moralnej, wpajanie wartości i zasad etycznych.
- stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń.

Zadania Programu profilaktyczno – wychowawczego

Działalność wychowawcza:

- 1) Współdziałanie całej społeczności na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i za innych.
- 3) Współpraca z rodzicami / prawnymi opiekunami w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.

- 4) Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym.
- 5) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
- 6) Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami / prawnymi opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
- 7) Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców / prawnych opiekunów. Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze.
- 8) Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu oraz zaangażowania w działalność podmiotów tj. stowarzyszenia i organizacje.
- 9) Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
- 10) Angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej.
- 11) Upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami.
- 12) Włączanie rodziców / prawnych opiekunów w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.
- 13) Integrowanie uczniów ukraińskich z zespołami klasowymi i środowiskiem szkolnym, odbudowywanie poczucia bezpieczeństwa poprzez m.in. naukę języka polskiego, stwarzanie możliwości do wymian doświadczeń i zwyczajów wynikających z odmienności kulturowej, rozmowy z uczniami i natychmiastowe reagowanie na wszelkie objawy ksenofobii, które mogą się pojawić (zarówno w stosunku do uczniów ukraińskich, jak i polskich).
- 14) Reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców.

Działalność edukacyjna:

- 1) Poszerzenie wiedzy rodziców / prawnych opiekunów i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych

objawów używania środków i substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.

- 2) Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
- 3) Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- 4) Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
- 5) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanymi społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- 6) Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.
- 7) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
- 8) Doskonalenie nauczycieli z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych.
- 9) Doskonalenie kompetencji nauczycieli umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i ich rodzicami / prawnymi opiekunami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej.
- 10) Doskonalenie umiejętności nauczycieli oraz innych pracowników szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole uczniów oraz prowadzenie edukacji uczniów w tym zakresie.

Działalność informacyjna:

- 1) Dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych.

- 2) Upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy.
- 3) Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 4) Przekazywanie informacji uczniom i ich rodzicom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) Informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią

Działalność profilaktyczna:

- 1) Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia raz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych, między innymi poprzez realizację edukacji zdrowotnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) Wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych.
- 3) Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców / prawnych opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
- 4) Upowszechnianie wśród uczniów zbioru oczekiwań, zasad i reguł dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania.
- 5) Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- 6) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- 7) Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy

8) Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

9) Wdrażanie w szkole programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metod mediacji i negocjacji.

Treści wychowawczo – profilaktyczne

1. Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III

Edukacja zdrowotna

- zapoznanie uczniów z procedurami zapewnienia bezpieczeństwa w związku z zagrożeniami chorobami zakaźnymi (grypa, nowe warianty covid-19, WZW typu A) w szkole;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- realizacja programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej;
- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, poprzez realizację programów służących promocji zdrowego stylu życia;
- zapoznanie z zasadami higieny osobistej;
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

Relacje – kształtowanie postaw prospołecznych

- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;

- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów;

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzianych;
- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;
- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;
- wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;
- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych, w tym z wystąpieniem epidemii w szkole;
- kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych;
- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;

2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV- VIII

Edukacja zdrowotna (ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego)

- nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu, strategii radzenia sobie z nim;
- inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania;
- kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny;
- kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje;
- podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału;
- kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron;
- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych;
- rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości; doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego i psychicznego;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania;
- kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne;

- zapoznanie uczniów z procedurami zapewnienia bezpieczeństwa w związku z zagrożeniami chorobami zakaźnymi (grypa, nowe warianty covid-19, WZW typu A) w szkole;

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania;
 - kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb;
 - kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób;
 - rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji;
 - budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej;
 - rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota);
 - rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów;
 - kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu;
 - uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat);
 - rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów;
 - rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka;
 - rozwijanie samorządności;
 - kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności;
- rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

- uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania;
- kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze;
- rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów;
- budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw;
- kształtowanie u uczniów szacunku dbałości o środowisko naturalne,
- rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca;

- rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie;
- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego;
- popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego;
- rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności;
- rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość;
- umacnianie więzi ze społecznością lokalną;
- popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

- redukcja agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów;
- uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, w tym zagrożeń przestrzeni medialnej;
- propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych;
- rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi;
- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji;
- rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania;
- rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania;
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu;
- dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach;
- budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku,
- rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.

